

Na občnem zboru Jugoslo-
vanske socialistične zveze in
Prosevne matice, ki se je vršil
prošli teden v Clevelandu, so
organizirani slovenski socialisti
v Ameriki debatirali vprašanje
"reorganizacije" oziroma od-
klopitve od ameriške socialistič-
ne stranke. Pred zborom sta bi-
la dva načrta. Enega je sestavil
Frank Zaitz, urednik "Proletar-
ca," drugega Anton Garden, po-
možni urednik pri "Prosveti." S
36 glasovi proti 15 je bil spre-
jet Zaitzov načrt, v smislu ka-
terege bodo slovenski socialisti
sicer še vedno po možnosti po-
mogli socialistični stranki, mo-
ralno in tudi gipnotno, ampak ne
bodo ji več pripadali, temveč
več pažnje hočejo posvetiti iz-
obraževalnemu delu.

Ako bi bil sprejet Gardenov
načrt, bi bilo posameznim klubom,
ki so priklopljeni JSZ, na
prosto dano, da podisi pripada-
jo stranki ali pa ne, dočim je
po načrtu, ki je bil osvojen, ta-
ka možnost prepuščena le po-
smeznim članom. Predno pa bo
akcija zbora postala veljavna,
jo mora odobriti članstvo vseh
klubov potom referendumu.

Vodilna zagovornika Zaitz-
vega načrta na zboru sta bila Et-
bin Kristan, urednik "Cankar-
jevega glasnika," in Ivan Molek,
urednik "Prosvete," dočim so
Gardenov načrt zagovarjali
Donald Lotrich, Milan Medve-
šek, večina Clevelandčanov in
pa Milwaučani.

V času, ko se v slovenski ame-
riški javnosti zelo naglašajo po-
trebo združenja, to zlasti na po-
lju bratskih organizacij, je ak-
cija slovenskih socialistov zna-
čilen in zanimiv pojav. Dokazu-
je namreč, da je lažje govoriti o
slogi in skupnosti, kot pa ta
ideal v praksi izvajati, in to tu-
di pri ljudeh, ki goje enake
smotre in cilje.

Glavni vzrok, da so slovenski
socialisti postali nezadovoljni
z ameriško stranko, je stališča
ki ga je zavzela pod vodstvom
Normana Thomasa, njenega
kandidata za predsednika, gle-
de vojne v Evropi. Na konvenci-
ji, ki se je vršila prošlega maja
v Washingtonu, je stranka nam-
reč sledila komunistični vojni
orientaciji, ki predlaga za A-
meriko popolne izolacije, češ, da
je evropska vojna v jedru re-
zultat dveh tekmujočih imperi-
alizmov in da ljudske mase v
Ameriki nimajo nobenega intere-
sa v zmagi bodisi ene ali dru-
ge strani.

To je že drugič, da se je JSZ
radi vojne politike pokazala
ameriškim socialistom hrbet in
šla svojo pot. Enako potezo je
napravila v zadnji svetovni vo-
jni, ko je ameriško socialistično
stranko vodil pacifist Eugen V.
Debs.

Razdvojenost v taktiki se to-
rej pojavi vselej, kadar polo-
žaj zahteva orientacijo napram
krizi svetovnega značaja. Vpri-
čo tega bi se moglo reči, da bi
bilo za slovenske socialiste v
Ameriki najbolj pametno, ako
bi bili slej ko prej hodili svojo
pot in posvetili vse svoj trud
prosvetnemu in izobraževalne-
mu delu med našimi naseljenci.
Socializem je svetoven nazor, in
ljudje, ki se znajdejo na raz-
potju vselej, kadarkoli stopi v
ospredje situacija, ki je svetov-
nega značaja, očitno ne spa-
dajo skupaj.

TISINA PRED NEVIHTO?

Na Balkanu je zavladala ti-
šina, ki daje misliti na mir pred
nevihto. Ves svet ugiba, kaj bo
storila Rusija, kadar Hitler pri-
čne z napovedanim poizkusom
za invazijo Anglije.

NAPREDEK

PROGRESS

VOLUME IV.

Cleveland, Ohio, July 10, 1940

NUMBER 206

Sklepi konvencija in seja glavnega odbora

JOHN KVARTICH, glavni predsednik

Minilo je šest tednov, kar smo dokon-
čali 10. redno konvencijo. Konvenčni zapi-
snik je že dva tedna v rokah našega član-
stva. Vsak dober član ali članica, ki se za-
nima za našo napredno organizacijo, je
dolžan, da prečita ves konvenčni zapisnik,
kajti le potem bo točno poučen o vseh skle-
pnih konvencije.

Iz zapisnika je razvidno, kaj so za-
govarjali in zastopali eni ali drugi delegati,
delegatije in glavni odborniki. Dejstvo je,
da se je konvencija vršila v lepem tonu in
naredila mnogo dobrih zaključkov, kar bo
gotovo v korist članstvu in organizaciji v
bodočnosti.

Prišlo pa je na konvenciji do burnih
debat in mnogo nesporazuma, ko je bilo na
dnevnom redu težko delo združenja. Prese-
netilo ni to nikogar, kajti ta problem ni tako
enostaven kot si nekateri predstavljajo. Am-
pak združenje je izpeljivo in se lahko ures-
niči in uredi tako, da ne bo članstvo niti ene
niti druge organizacije prizadelo ali prikraj-
šano na katerikoli zavarovalnici. Kar pa se
seveda tiče privatnih interesov enega ali
drugega in druge malenkosti, bi se moralo
prezreti.

Zapisnik pove mišljenje delegatov gle-
de združenja. Bili so različnega mišljenja,
zato je bila zadeva precej zamotana. Neka-
teri so delovali za združenje s SNPJ, drugi

z JSKJ, in mnogo delegatov je zagovarjalo
združenje z obema. Bili so pa tudi takšni, ki
so glasovali za združenje, ampak v izrazih
so pokazali, da so direktno proti vsakemu
združenju. Umestno ni nikogar kritizirati,
ampak naj si bode društvo, posamezni član
ali glavni odbornik ene ali druge organizaci-
je, ako nasprotuje pravemu združenju naših
podpornih organizacij, je pri njih nekaj
narobe.

Pojavila se je bojazen, da je združenje
ene ali druge organizacije že zapečateno.
Ampak meni se vidi, da ako bo združevalni
odbor, ki je bil izvoljen na konvenciji, in ra-
vno tako oni, ki imajo moč pri drugih orga-
nizacijah, se poglobili v delo in odstranili
malenkosti, radi katerih ne bo nobena or-
ganizacija prav nič oškodovana, se lahko iz-
vrši pravično združenje. Članstvo želi in
upa, da bo ta odbor kompetenten izvršiti
delo, katero mu je bilo poverjeno.

Danes se prične prva seja novoizvolje-
nega glavnega odbora. Na dnevnem redu bo
mного dela, da se izvrši naloge, katere nam
je naložila konvencija. Glavna naloga vsega
glavnega odbora in vsega članstva je, najti
pota in sredstva za pridobivanje novega
članstva. Ako pride do združenja ali ne, je
naša dolžnost, da delujemo za Zvezo. Gleda-
ti moramo, da bo naša organizacija v bodo-
čih štirih letih napredovala in rasla bolj
kot kdaj poprej.

Evrope kot je bila ni več — kaj se bo dvig- nilo iz njenih razvalin?

Znan ameriški časnikar, ki se
je pravkar vrnil iz Evrope, je
napisal članek, v katerem v
tonu popolne resignacije izraža
mnenje, da so vse stare vred-
note evropske civilizacije obso-
jene na pogin in da je popolna
hitlerizacija evropskega konti-
nenta neizogibna. Po njegovem
mnenju bo ameriška demokra-
cija utekla isti usodi edinole,
ako se bo oborožila do zob in
razvila v svojih vrstah isti duh
borbenosti za svoje ideale kot
gospodstva nacizem in fašizem.
V naslednjem navajamo toza-
devni članek, ki se glasi:

Hitlerjevi tanki so podrli vse
tesne in visoke zidove, ki so
nekot obkrožali male narode
kontinentalne Evrope. Danes je
vsa Evropa na robu hitleriza-
cije. Hitler in njegov drug Mus-
solini sta za vse praktične svr-
he popolna gospodarja Evrope.
Evropa, ki sta jo Anglija in
Francija skušali dominirati v
okvirju Lige narodov, je mrtva
kot ptič dodo. Poraja se nov
svet — nov političen, socialni
in ekonomski red. Videl sem ta
svet v krčih njegovega rojstva.
To ni bila prijetna izkušnja. Je
to nekaj grozovitega in brutal-
nega. Ob njegovih zibelki stojita
strah in sovraštvo in vse stra-
sti, ki jih človeška bitja more-
jo prenesti.

Zgodovina je začela obračati
liste malo prehitro za nas. De-
vot se je zgodilo ob hobenju
Hitlerjevih tankov in rjoventu
njegovih bombnikov. Nad njih-
ovimi prestolici in plapolala
kljukasti križ. Za vse praktične
svrhe je danes kljukasti križ
razbošen nad vsemi vladnimi
poslopi kontinentalne Evrope.
Vrteči se planet, na katerem
živimo, je danes razdeljen v tri
svetove. Eden je svet Hitlerja
in Mussolinija, ki vključuje Ev-

ropo in morda tudi Afriko. Dru-
gi je japonski svet Azije in za-
padnega Pacifika. Tretji je ame-
riški svet zapadne hemisfere.
Anglija in njeni dominiji na-
daljujejo boj za imperij, ki se
nahaja večji del v enem ali dru-
gem izmed teh treh živih svetov.

Hitlerjeva vojna mašina in
nacijske ideje dominirajo vso
kontinentalno Evropo. Evrope
nam danes ni več mogoče rešiti,
kajti narodi Evrope se sami ni-
so dovolj zgodaj zganili, ko je
bila rešitev še mogoča.
To je nevarna izjava, ampak
v temelju je resnična. Evropske
vlade niso dale milijonem pre-
prostega ljudstva niti idealov
niti orožja, da bi bili kos borbi
proti grozljam nacizma in fa-
šizma.

Stari politični in socialni sis-
temi Evrope so očitno trohneli
prav v osrčju. Posedali niso
niti modrosti, poguma ali žila-
vosti, da bi se postavili v bran
novi sili, ki je divjala v Evropi.

Francija se je zbudila in spo-
znala svojo opasnost šele, ko je
bil sovražnik že globoko v nje-
nem ozemlju. Njeni politiki in
voditelji so debatirali in se pre-
pirali, medtem ko se je Nemčija,
pripravljala in oboroževala. De-
nar, ki je bil dovoljen za aero-
plane, je našel pot v žepu gra-
farskih političarjev. Milijonske
mase delavstva, razočarane nad
prelomljenimi obljubami in za-
peljane po agitatorjih, so sledi-
le tujim praporom, ki so jih vo-
dili proč od starega sistema, ki
se je drznil nazivati demokra-
cija.

Stara Evropa je padla, ker je
bila v resnici stara in ni imela
nuditvi ničesar več razen praz-
nih obljub. Mnogokrat se ji ni
niti ljubila dati teh. Evropa
je bila dekadentna in evropski
(Dalje na 3. Str.)

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

Piknik v Euclidu

Euclid, O. — Tem potom se
vabi vse člane SSPZ iz Cleve-
landa in okolice, kakor tudi dru-
go občinstvo, da posetijo pik-
nik društva Prijatelj, št. 215,
kateri se vrši v nedeljo dne 14.
julija na Zupančičevih prostori-
h na 23126 Lakeland Boule-
vard ali podaljšku St. Clair
Ave., v Euclidu, O. To je prvi
prostor naprej od slovenske
fondre in je zelo pripraven za
zabave in piknike, ker ni odda-
ljen od mesta. Piknik se bo vr-
šil neglede, če bo sijalo sonce
ali padal dež. Ker bomo imeli
streho, se bomo vseeno zabavali.

Društveni odbor je že pridno
na delu, da se bo vsem navzočim
dobro postreglo z jedili, kakor
tudi z mrzlo pijačo. Za one, ka-
tere pete srbe, pa bo igrala do-
bra godba. Torej vsi oni, ki se
želite zabavati v veseli družbi
članov društva Prijatelj, ste
ljudno vabljeni, da nas obiščete.
John J. Kikol, član.

Uspešna priredba in o kon-
venciji

Bon Air, Pa. — Moram se za-
hvaliti članstvu SSPZ in dru-
gim, ki so nas v tako lepem šte-
vilu obiskali na priredbi našega
društva in obletnici našega
mladinskega oddelka. Posebno
se zahvalim staršem, ki so pri-
peljali svoje otroke, da so po-
kazali, kaj so proizvajali na
mladinskem festivalu v Cleve-
landu ter s svojim nastopom že-
li velik uspeh. To so bili Jose-
phine Martinčič, Virginia Kor-
ber in pa John Klajder. Slednji
je to pot nastopil z novo har-
moniko, katero je dobil za dari-
lo v Clevelandu od svojega oče-
ta in matere, katera sta bila
niti ljubila dati teh. Evropa
je bila dekadentna in evropski
(Dalje na 2. str.)

Francoska mornari- ca v rokah Angležev

Angleži so prošli teden z dr-
žno in odločno potezo preprečili
možnost, da bi Hitler mogel ra-
biti francosko bojno mornari-
co v napadu na Anglijo. Ko so
sprevideli, da ni drugega izho-
da, so v Alžiru, kjer je bil za-
sidran cvet francoske morna-
rice, odprli ogenj na ladje svo-
je bivše zaveznice ter jih bodisi
prisilili h kapitulaciji ali pa
onesposobili za vojne operaci-
je. Churchill so drle solze po
licu, ko je pred parlamentom
podajal poročilo o tragični bit-
ki. Vsega skupaj je padlo v an-
gleške roke blizu 200 francos-
kih bojnih ladij.

V luki pred Aleksandrijo,
kjer je bil zasidran del fran-
coske mornarice, je bil dosežen
sporazum, glasom katerega so
se francoske ladje demobilizi-
rale. V bližini zapadne afriške
obale je bil te dni napadena in
onesposobljena za nadaljno ak-
cijo največja in najnovejša
francoska bojna ladja "Riche-
lieu."

Vlada maršala Petaina je
vsled tega pretrgala diplomats-
ke stike z Anglijo, in izvršen
je bil značni napad na Gibral-
tar, pri katerem je sodelovalo
več francoskih bojnih letal. Na-
cijska vlada je kar besnela nad
"angleško predrznostjo."

Koledar prireditev SSPZ

SOBOTA, 13. julija — Ve-
černa vrtna veselica društva
Trail Blazers, št. 197, CHICA-
GO, Ill., v Gano Farmer's Hall,
425 W. 116th St.

Nedelja, 14. julija—Piknik
društva Prijatelj, št. 215, EU-
CLID, O., na Zupančičevem pro-
storu, 23126 Lakeland Blvd.

SOBOTA, 20. julija—Veseli-
ca in Ice Cream Social Vrta št.
33, Milwaukee, Wis., na vrtu
ustavitelje sestre Sophie
Stampfel.

NEDELJA, 21. julija—Pik-
nik in proslava 30-letnice dru-
štva št. 70, KRAYN, Pa.

NEDELJA, 28. julija — Pik-
nik društva št. 59, Conemaugh,
Pa., na znanem izletniškem pro-
storu v BON AIR, Pa.

NEDELJA, 4. avgusta — Pik-
nik društva št. 100, CHICAGO,
Ill., na prostorih Parson Grove
v bližini 138. ceste in Stoney
Island Ave.

NEDELJA, 11. avgusta —
Dan SSPZ priredi federacija
društev SSPZ v zapadni Penn-
sylvaniji z velikim piknikom v
Syrian Grove, BRIDGEVILLE,
Pa.

SOBOTA, 7. decembra — Ve-
selica društva št. 104, CHICA-
GO, Ill., v Fleinerjevi dvorani.

VATIKAN ODOBRAVA

Vatikanski list "Osservatore
Romano," ki ni od dneva, ko je
Italija stopila v vojno, priobči-
la niti ene besede glede vojnega
položaja, je te dni prelomil
molk s člankom, ki poje čast in
hvalo maršalu Petainu in v kri-
talih frazah odobrava njegov
sklep za kapitulacijo Hitlerju
in za uvedbo fašističnega "kor-
porativnega" sistema v Franci-
ji. Padeč republikanskega reši-

Franciji je skopala grob domača reakcija

Polagoma prihaja resnica na dan o usod-
nih posledicah delovanja pete kolone

Ker se je doslej glede vzro-
kov, ki so doveli do skahiranja
francoske vojske, le domneva-
lo, postaja z vsakim dnem bolj
jasno. Francija je padla kot
zrel sadež v naročje nemškij
nacijem v prvi vrsti radi izdaj-
stev in sabotaže, ki se je godila
na fronti in za fronto.

Sistematična demoralizacija
vsega naroda

Francoski narod je bil siste-
matično demoraliziran, prodan
in izdan od svojih lastnih fa-
šistično usmerjenih voditeljev,
ki so bili ali v direktni službi
Hitlerjeve vlade, ali pa so slu-
žili nacijem enostavno iz raz-
loga, ker raje vidijo, da zmaga
fašizem kot pa da bi bil pora-
žen, pa četudi gre za usodo njih
lastnega naroda. Pokazalo se je,
da reakcija ne pozna nobene do-
movine razen svojih osebnih in-
teresov.

V krizi je reakcija postala
dekla hitlerizma, ker je razu-
melj, da bi poraz fašizma pome-
nil razširjenje politične demo-
kracije v ekonomsko in social-
no demokracijo, ki bi napravi-
la konec njeni privilegirani pozi-
ciji.

Dovolj je znanega

Kaj vse se je godilo v Fran-
ciji zadnjih par let in odkar je
vojna v teku, ne bo najbrže sve-
tu nikdar znano, ampak znanega
je dovolj, da je odveč vsak dvom
glede pravih vzrokov njenega
sesula. Hitler je strl francosko
demokracijo prav toliko s peto
kolono kot z oboroženo silo, ki
je v mnogih slučajih prišla na
pozorišče le, da završi delo, ki
ga je peta kolona že začela.

Pomagala je h končnemu re-
zultatu tudi malodušnost, ki je
imela svoj izvor v raznih drugih
vzrokih — skoro konični pacif-
fizem radikalnih in liberalnih
elementov, ki je vztrajal skoro
do trenutka krize, je bil eden,
podcenjevanje nemške oboro-
žene sile je bil drugi—ampak
vse to bi najbrže ne bilo usod-
no, ako bi ne bile takozvane viš-
je plasti francoske družbe gnile
z direktnim in indirektnim iz-
dajstvom.

Priče pripovedujejo

Oglašajo se ameriški časn-
karji in drugi ljudje, ki so jim
bile dobro znane razmere v
Franciji pred začetkom vojne,
ki so se nahajali tam med voj-
no, do prihoda Hitlerjeve ar-
made in ki imajo sedaj prvič
priliko povedati svetu, kar so
videli na lastne oči ali pa zve-
dli od drugih, ki so imeli iz-
vanredno priložnost opazovati
in presojeti položaj.

Rdgar Ansel Mowrer je po-
slal iz Lisbona več daljših poro-
čil, v katerih opisuje skoro ne-
verjetno zaniknost in nesposob-
nost mnogih francoskih gene-
ralov, spore med francosko in
ma in prihod fašizma v Fran-
ciji pozdravlja Vatikan kot
"preporod Francije."

Official Organ of
The Slovene Progres-
sive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodom-
selne Podporne Zveze

NUMBER 206

angleško komando tekom naj-
bolj kritičnih dni nemške ofen-
zive in kako so padale pokraji-
ne druga da drugo Nemcem v
roke, katere bi se bila lahko re-
šilo, dokler bi ne bila prišla
nadaljna pomoč.

Vloga gen. Corapa

Francoska armada v Belgiji,
kateri je poveljeval general Co-
rap, je prišla prepozno na po-
zorišče, dasiravno bi se bilo to
lahko preprečilo, in na umiku
je "pozabila" razstreliti mosto-
ve, kar je zelo pospešilo tempo
nemškega napredovanja. Oficir-
ji so se obnašali naravnost škan-
dalozno. Mowrer je srečal pre-
proste vojake od Seine do Rene,
ki so preklinjali svoje oficirje,
ki so pri prvi priložnosti zapu-
stili moštvo ter zbežali daleč od
fronte.

"Romantični Poljaki"

Morala francoske armade je
bila zdrobljena že več dni, pred-
no je bilo podpisano premirje s
Hitlerjem. Vojaki so dezertira-
li v masah in bežali domov.

Ko je mala grupa Poljakov,
broječa okrog 2.000 mož, blizu
švicarske meje sklenila, da ra-
je umre kot pa da bi se podala,
so Francozi njih sklep smatra-
li za nekaj romantičnega in iz-
rednega, piše Mowrer.

Delovanje "Cagouardov"

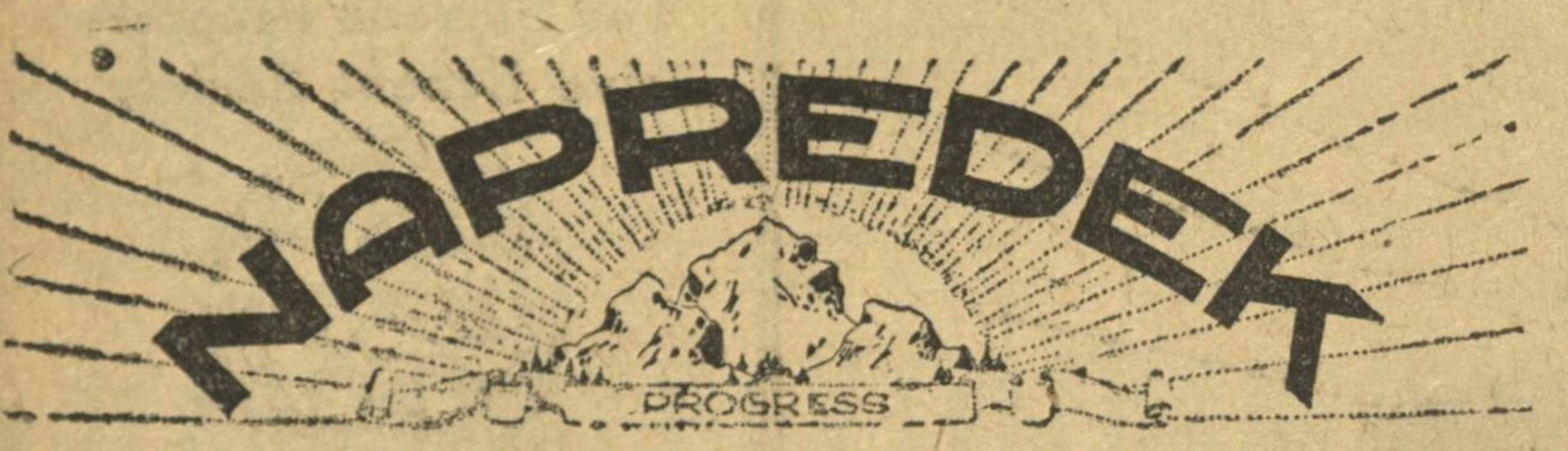
Heinz Pol, politični begunec
iz Nemčije, ki je bil ob izbruhu
vojne v Franciji interniran, je
bil pošiljan iz enega koncentra-
cijskega tabora v drugega kot
delavec in je imel priliko opa-
zovati položaj v raznih delih
Francije. Pred kratkim se mu
je posrečilo priti v Ameriko in
podaja v "Nation-u" podrobno
sliko sabotaže, ki se se ne-
sravno izvajala na najvišjih
uradnih mestih.

Tako navaja slučaj generala
Michelina, čigar družina lastu-
je največjo industrijo kavčeka
v Franciji. On je bil eden izmed
organizatorjev "Cagouardov"
(Kutarjev), kateri so bili sicer
pred par leti uradno razpuščen,
ampak aktivnost voditeljev ni
nikdar prenehala. Gen. Michel-
in je bil poveljnik petega vo-
jaškega okrožja s sedežem v
Orleansu in je kot tak nadziral
izdelovanje težkih topov in tan-
kov.

Tanki, ki niso nikdar videli
fronte

Francozi so takoj v začetku
vojne morali prenehati z ofen-
zivo ob reki Moselli, ker težka
artiljerija ni dospela pravočas-
no na fronto. V istem času so se
topovi nahajali na vlakih v ce-
ntralni Franciji in se iz nezna-
nega vzroka niso nikamor premak-
nili.

V okrožju gen. Migalina so se
nahajale tri tovarne, ki so izde-
lovale naravnost sijajne tanke,
mnogo boljše od nemških. Ti
tanki sploh niso nikdar dosegli
fronte. Ko so naciji v začetku
junija okupirali Orleans, je
nemška poročevalska služba ja-
(Dalje na 3. Str.)

**GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMIS-
SELNE PODPORNE ZVEZE.**

IZHAJA VSAKO SEKEDO

Cene oglasom: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 70c letno; za nočlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS

**OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRES-
SIVE BENEFIT SOCIETY**

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.8 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

NAPREDEK Naslov uredništva in upravnništva: **CLEVELAND, O.**
6231 ST. CLAIR AVENUE
Telephone: HEnderson 5311

VOLUME IV. **104** NUMBER 206

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

VPRAŠANJA LOJALNOST

OD ČLANOV neke organizacije se pričakuje, da so ji zvesti, še bolj pa od njenih uradnikov. Dalje se od njih pričakuje, da jo zagovarjajo pred vsemi, ki ji skušajo škodovati bodisi z besedo ali dejanjem, in pa da agitirajo za njen napredek. To se pravi, da razmerje med članstvom in organizacijo je isto kot med državo in njenimi državljani. Če ji člani niso lojalni, organizacija ne more dolgo živeti in še manj uspevati.

Pri naših podpornih organizacijah se polaga veliko važnost na lojalnost članstva. V glasilih sleherne se teden za tednom čita o dobrih in agilnih članih, ki se trudijo za gmotni in moralni uspeh organizacije in njenih posameznih društev. To je seveda čisto naravno. Vemo namreč, da od aktivnih in lojalnih članov je odvisen ves napredek vsake organizacije. Čim več takih članov ima v svojih vrstah, toliko bolj napreduje. Vzporedno se širi in veča njen ugled, kar potem avtomatično pripravlja javno mnenje nji v prilog in tako se kolo napredka stalno vrti. Organizacija brez članov, ki so voljni iti med ljudi in aktivno agitirati zanjo, bi ne mogla uspevati, temveč zapisana bila bi hitremu hiraanju in zgodnji smrti.

Pod normalnimi okolščinami je vprašanje lojalnosti članov in članic napram njihovi organizaciji enostavno — oni, ki so zanjo, so na delu za njen uspeh, ostali kratkomočno plačajo prispevke kot jih zahtevajo pravila in s tem je vse končano. Zgodi pa se, da pojavi v organizaciji vprašanje, ki ustvari izvanreden položaj, ki je zvezan z obstojem organizacije. V takem položaju se sedaj drugič v svoji zgodovini nahaja Slovenska svobodomiselnostna podpora zveza. Od združevalne akcije, ki je sedaj v razvoju, odvsi namreč, ali bo organizacija še nadalje živela samostojno življenje ali se bo združila z drugo, večjo ter s tem prenehala obstojati kot samostojno telo.

Mučnost, ki je nastala v vrstah organizacije kot posledica združevalne akcije, je očitna na vseh straneh. Vidi se to v glasilu, pri društvih, med članstvom, pri društvenih uradnikih in glavnih odbornikih. Na vse delo organizacije je legla globoka senca. Agitacija, kolikor jo je še, je postala malodušna, prisiljena in nepreprečevalna. Namesto da bi člani na društvenih sejah delali načrte, kako bodo pospešili agitacijo, se prepirajo in debatirajo, in na dnevnem redu so očitnja in sumničnja, ki ne puščajo za seboj nič drugega kot slabo voljo. Jasno je, da v taki atmosferi je konstruktivno delo nemogoče.

Položaj, ki je nastal pri Zvezi, je vse prej kot prijeten. Mučen je za vse, najbolj pa za one, ki imajo na svojih ramah odgovornost za organizacijo; zlasti za glavne odbornike, ako svojo odgovornost jemljejo resno. Ni prijetno, če se te obtožijo, da si nelojalen organizaciji, ali da si oportunist in strahopetec, ki mu je mar le njegova služba, brez ozira na korist celote. In vendar se noben glavni odbornik, posebno če je od urada pri organizaciji odvisen na življenjski zaslužek, ne more izogniti kritiki ali sumničnjem ene ali druge vrste.

Biti v skrbi za delo in zaslužek je posebno velik greh, kajti uradniki pri slovenskih bratskih organizacijah — tako pri nas kot drugod — imajo biti neke vrste nadnaravna bitja brez materialnih potreb, ki živijo od samih čistih idealov. Bog ne daj, da bi se uradnik kake naše podporne organizacije, neglede koliko let je delal zanjo, tako daleč spozabil, da bi samo z eno besedo dal razumeti, da mu ni vseeno, če njegova družina je ali strada. Take prozaične misli smejo gojiti navadni zemljani, prostaki materialisti, ampak če si plačan uradnik pri slovenski podporni organizaciji, je to nič manj kot izdajstvo, za katero ni odpustanja ne na tem in ne onem svetu. Toliko o tem mimogrede.

Položaj, ki obstoji danes pri Zvezi, grozi organizaciji s paralizo, zato bo gotovo vsakdo rad priznal, da mu je treba hitro napraviti konec, kajti neglede na to, kako

mišljenje ima kdo o združenju, bodisi da ga smatra za zaželjeno ali nezaželjeno, je po okolščinah situacije postavljen na defenzivo. Lojalnost lahko vsakdo po svoje tolmači in nikogar ni, ki bi mogel odločiti, kaj je meročajno. Mi se popolnoma strinjamo z idejo, katera je bila od strani raznih društev že večkrat poudarjena da mora posebiti odbor, ki je bil izvoljen na 10. redni konvenciji, združevalno akcijo čim bolj pospešiti, pa naj bo potem izid kakršenkoli. Doba razdvojene lojalnosti se ne sme zavleči v nedogledje.

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

(Dalje s 1. str.)

Lupek in Annie Korber. Vsi so bili tudi na tej priredbi deležni velikega priznanja od vseh navzočih. Mi z Bon Aira smo prav ponosni na naše mlade talente, kajti dasiravno je naša naselbina majhna, pa se zelo dobro izkažemo.

Ko sem pred dvajsetimi leti prišel na Bon Air, je bilo tu le par hiš in okolica je bila zaraščena z bezgovim grmovjem. Ali danes pa naša naselbina raste. Imamo do 70 slovenskih družin in naša mladina se je zelo zavzela za svoje domove. Eni delajo malo več, drugi malo manj, kakor pač kateri more, samo da je v svojem, za kar jim moramo mi starejši dati čast. Imamo dvojice močnih slovenskih društev, pripadajočih SSPZ in SNPJ, dalje imamo lovski klub, in samostojen ženski krožek. Ta krožek mi je dal prvi podnos, ko sem prišel s konvencije, ker smo ga pozabili vključiti v tisto resolucijo. Veste, z moškimi se ne bojim priti v debato, nekaj drugega pa so ženske, ko jih zmirom pet hkrati govori. Še sedaj ne vem, ali imam odpustčanje ali ne. Ta krožek ima velik piknik na 21. julija. Pravijo, da bodo imele polne bušlje krofov in potice, ker vedo, da jih ima Groznik zelo rad. Sedaj me pa skrbi, če bom smel zraven ali ne.

Naj se tudi nekoliko dotaknem konvencije. Priznati moram, da se nobena slovenska naselbina v Ameriki ne more primerjati s Clevelandom. Sedem konvencij imam za seboj, pa še na nobeni ni bilo take potrebe. Najlepše kar imajo, pa je naš slovenski jezik. Kamor si šel in s komurkoli si govoril, bil star ali mlad, kuharice ali natakarice, vse je govorilo slovensko. Čast vam, Clevelandčani, posebno mladini, ker se ne sramujejo svojih slovenskih staršev jezika. Ne bom našteval tukaj imen, ampak zahvalil se bom vsem za njih gostoljubnost.

Videl sem tudi par kritik glede združenja in napade na glavne odbornike, kar se mi ne zdi lepo. Vsak delegat in delegatinja dobro ve, da v tem oziru je glavni odbor čisto po nedolžnem kritiziran. Ne bom se spuščal v podrobnosti, rečem le toliko, da 10. redna konvencija je bila pravična in sedaj gremo lahko s pravičnim delom naprej, brez zbadanja, pa bomo čisti dosegli. Tukaj v Johnstownu se tudi sliši nekaj kritike, mislim pa, da bo najbolje, ako vsak najprej pred svojim pragom pometa.

Pozdrav vsem članom in članicam SSPZ!
Ignac Groznik

Nekaj opazk glede konvencije

White Valley, Pa. — Vsak član ima pravico povedati svoje mišljenje v glasilo ali priporočati glavnemu odboru, ako smatra, da bi tako priporočilo bilo v korist organizacije in članstva. Pri čitanju konvencijnega zapisnika sem opazil, da je bilo poročano, da je naše društvo št. 142 prosilo, da bi se v bodoče pošiljalo na vsako družino po en koledar, kar pa ne odgovarja resnici. Priporočilo sem poslal jaz sam kot tajnik št. 142, ker sem smatral, da bi bila dobra agitacija za

ba je bila od konvencije sprejeta in bo dana (ako še ni) na glasovanje ali odobritev ostalih dvema organizacijama, SNPJ in JSKJ. In upanje je, da jo bo, če ne obe, vsaj ena sprejela. Med tem časom pa apeliraj, da pišete, to je vsak, ki se zanima za združenje naj piše v naše glasilo Napredek, Prosveto ali Novo Dobo, in v teh glasilih pove svoje želje in misli. Ne mislite, da je glasilo samo za glavne uradnike ali samo za urednika, ampak vedite, da je za vse nas splošno članstvo, ki tudi plačujemo zanj. Torej pišite brez skrbi, in to, kajpak v dostojnem tonu. (Gotovo ne od klik, ker klikte morete pred društvom obtožiti.)

Prav vesel mi je, da so se tako pridno oglašali v prid združenja naši člani v glasilu Napredek pred konvencijo. In tako še bolj me in nas veseli, da se oglašajo tudi po konvenciji. Iskreno priznanje društvu št. 220 v Detroitu, št. 144 v Clevelandu, ozioroma Newburghu, Ohio, in društvu št. 131 v Nokomis, Ill. Tudi br., staremu članu Leo Junku iz Detroitu, Mich., in Joe Kochevarju iz Milwaukee, Wis., ki sta dobro povedala v svojih dopisih v glasilo Napredek. In njihovi argumenti so v pretežni večini neizpodbitni. Ne le jaz, ampak tudi druge sem slišal, ko so vama izrekli priznanje. In gotovo je še mnogo članov in članic, ki se strinjajo s temi in sličnimi dopisi. Tudi drugi se še oglašite v tem tonu, t. j. vsi tisti, ki ste za idejo združenja, ker časi, v katerih živimo, nas silijo, da se združimo, in v bodoče ne kaže nič boljše. Ako ne pride do kaj takega, bomo prisljeni naše organizacije opustiti ali zavarovalnino zmanjšati.

Jurij Previc

Društvo št. 127

Triadelphia, W. Va. — Pozivam člane na sejo dne 14. julija, ki se vrši pri tajniku ob 9:30 dopoldne. Znano vam je, da sem preveč zaposlen in da mi je nemogoče opravljati društveno delo. Zatorej prosim, da pridite vsi na sejo 14. julija, da si izvolite drugega tajnika. Člane, ki dolgujejo na asesmentu, pa prosim, da istega poravnajo, da bo novemu tajniku lažje šlo delo od rok.

Z bratskim pozdravom,
James Prevarek, tajnik

Delujmo za združenje!

Cleveland, O. — Kot sem pisal pred zadnjo konvencijo in vsa zadnja leta v prid združenja naših sorodnih podpornih organizacij, tako še vedno poudarjam, da nam je v splošnem tako združenje potrebno in vsem približno enako koristno. Nasprotniki združenja, katerih je še veliko in katere sem slišal, ko so tolmačili vse slabše strani združenja, nam do sedaj še niso dokazali, da bi bili toliko na slabšem. Mi vsi vemo, da za vse in za vsakega še nikjer ni bilo in ne bo vse prav. Tisti pa, ki venomer poudarjajo, sem ali smo za pošteno združenje, enakopravno združenje, za pravično združenje, za dobro združenje itd., tako združenje kot zame in za vse druge, tisti člani, ki to vedno poudarjajo, so po večini proti vsakemu združenju. Če jim prinesete tudi najboljše združenje, oni bodo vseeno kritizirali, bodisi iz navade ali vsled lastnih interesov. To se pravi iskati dlako v jajcu.

Pri zadnji konvenciji je bilo krivo to, ker so pri SNPJ spreminili par točk v združevalni pogodbi in to na priporočilo enotnega odvetnika. (Jaz sam sem nisem strinjal, da so spreminili.) In takoj so zakričali: Poglejte jih, nas hočejo priklopiti! In radi tiste spremembe je prišla druga pogodba. Ampak smo pravi sigurni, da ako bi bilo tega vzroka, bi se bilo dobilo pa drugod. No, pa bilo je, je. Nova združevalna pogod-

bi se ne uklonili, ko je bilo dana vprašanje na dnevi red, s kom naj se združijo. Čemu je bil potreba tistega predloga, in da se izvoli združevalni odbor in da se izdela nove pogoje? Ali niste bili vi vrhovna oblast napraviti zaključek po prejšnjih vaših poročilih in po želji velike večine članstva, pa ste se pustili potegniti po tistih, ki niso bili še nikdar za združenje, in to brez ozira kake dobre pogoje naj bi stavili z druge strani. Seveda, ker niso mogli dobiti kaj drugega za vado, da vas povlečejo, je bilo pa tista točka od SNPJ, ki je bila nekaj spremenjena. Nekateri so tudi omenjali demokracijo, češ, da se naj upošteva tudi JSKJ. Kolikor jaz to razumem, so eni delegati kršili ta izraz, ker niso upoštevali navodila društev in želja članstva. To je, da članstvo želi čim prejšnjega združenja s SNPJ in to v ogromni večini. Seveda se je natočevalo in še se bo, češ SNPJ nas hoče podjarmiti. Združenje pridruženje priklopitve in ne vem kaj še se izraža. Naj že velja en ali drug gori omenjeni izraz glavno je, da postanemo eno in to močni. Skupno moremo kljubovati vsaki zapreki.

Nekateri pravijo da SNPJ hoče nam diktirati. Tisti, ki tako mislijo, bi pa radi diktirali SNPJ. Res bi čudno izgledalo, da bi šest tisoč članov narekovalo osemindeset tisoč članom. Pri volitvah glavnih odbornikov se je pokazalo istotako kakor radi združenja. Br. Zaitz najbolj agilni član glavnega odbora je dobil brco, ker je bila gotova delegacija zopet potegnjena s sušljajoča propagando proti njemu, samo da ga porazi. Če bi pa delegacija znala vsaj malo prosoditi dela in aktivnosti glav. odbornikov, bi sodili drugače kot so. Dopisi br. Zaitza so bili bolj agitatorični za SSPZ kakor pa uredniški članki našega glasila. Br. Zaitz je pisal odkrito kar se združenja ali drugih stvari tiče. Br. urednik pa bi bil s svojimi članki menda rad vsem ustregel, rad bi bil za združenje in rad tudi proti. Boljše bi bilo, da bi kar odkrito povedal, da je proti združenju namesto tisto cincajenje sem in tja.

Nadalje kar se resolucij tiče. Ena nalaga društvom in Zvezi, da pomaga raznim kulturnim ustanovam kakor tudi Slovenskemu muzeju v Clevelandu. Tukaj se je pa prezrlo eno kulturno ustanovo, ki obstoji že veliko let in je že veliko storila na kulturnem in izobraževalnem polju med Slovenci. Jaz mislim, da je upravičeno do priznanja in podpore bolj kot katera druga in to je Prosvetna Matica. V kak muzej bi pa res spadalo vse tisto filozofiranje, da se prepriči združenje SSPZ s SNPJ.

Še več bi se dalo napisati kaj vse se je že dogajalo, ki so nekateri že pozabili; koliko denarja se je potrošilo proti združenju leta nazaj. Sedaj je pa menda že čas, da članstvo napravi temu enkrat konec, in/ prisili združenje. Ker gotovim je vseeno, če SSPZ životari, samo da ni združenja. Nadalje zahtevamo od združevalnega odbora, da čim prej napravi združenje s SNPJ. Ako je pa temu odboru nemogoče to storiti, naj da vsa to zadevo članstvu na splošno glasovanje, bo pa članstvo uredilo tako kot želi.

John Tancek, št. 18

Glasbena Matica v Clevelandu

Pri pevski vaji, v četrtek 20. junija 1940 so pevci in pevke "Samostojne Zarje" sklenili, da se imene spremenijo. Omenjeno pevsko društvo se imenuje sedaj in v naprej "Glasbena Matica" v Clevelandu. Tako smo dobili slovenski v Ameriki prepotrebno glasbeno organizacijo.

Nato so se nekateri člani "Glasbene Matice" zbrali v ponedeljek dne 24. junija v čital-

nici Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., in začrtali smernice glede pevskega in glasbenega delovanja te organizacije.

Skoraj vsakemu Slovincu v Ameriki je znano ime ljubljanske Glasbene Matice. Da se je slovenska glasba tako razvila, da smo dobili Slovenci konservatorij, da so se razvili iz vrst našega naroda pevski in glasbeni umetniki je pravzaprav zaslug Glasbene Matice v Ljubljani, katera je ponesla lepoto naše narodne in umetne pesmi tudi k raznim narodom evropskih držav.

Tudi Glasbena Matica v Clevelandu ima namen gojiti in povzdigniti slovensko pesem, umetno in narodno, ne samo med svojimi rojaki, temveč jo hoče predstaviti tudi ameriški javnosti. Seveda to se ne bo doseglo takoj, toda po enem ali dveh letih dobrega treniranja se lahko zgodi, da bomo nastopili pri koncertu kake večje ameriške glasbene organizacije. Treba je le dobrega vodstva in dobro izbranih pevskih točk. Slovenci, kot skupina se z našimi pesmi in z zborovim petjem postavimo pri ameriški publiku in delati bomo čast svojemu narodu. To bo naše stremljenje!

Nadalje bo Glasbena Matica v Clevelandu v doglednem času ustanovila tudi šolo za instrumentalno in vokalno glasbo. Kakor so izšli iz ljubljanske Glasbene Matice razni slovenski umetniki, tako bo v teku časa tudi iz tukajšnje šole dozorel marsikateri slovensko-ameriški umetnik na glasbenem polju. V Clevelandu živi danes več Slovencev, kakor pa jih je bilo v Ljubljani leta 1872, ko se je tam Glasbena Matica ustanovila. Torej v Clevelandu se lahko računamo na mnogo hitrejši razvoj.

Glasbena Matica v Clevelandu bo vedno pripravljena sodelovati z drugimi pevskimi zbori po raznih naselbinah Združenih držav in Canade. Kadar potrebujete nasvet pri sestavi programa ali kadar vam je treba novih pesmi, pišite nam in poslali vam bomo notni material ali kar Da se vse to uresniči, potrebujemo pomoč celokupnega slovenskega naroda v Ameriki. Glasbena Matica v Clevelandu je organizacija, ki je namenjena samo kulturnemu delovanju. Njeno delo bo posvečeno vsem onim, ki ljubijo petje in lepo pesem. Zato se obračamo tudi do vseh, da nam pomagajo pri ustvarjanju in vzdrževanju te glasbene organizacije, kateri moramo napraviti tudi trdno materijelno podlago. Za trajni razvoj je to neobhodno potrebno. Prosimo in vabimo vas, da pristopate h Glasbeni Matici kot aktivni, podporni ali ustanovni člani.

Članarina za podpornega člana znaša dva dolarja na leto. Za to bodo dobili podporni člani vsako leto muzikalije Glasbene Matice v Clevelandu, v obsegu ene ali dveh knjig. Muzikalije bodo prirejane za samospelne ali dospelve s spremljevanjem klavirja, ter razne pesmi za mešan ali moški zbor. Članarina za ustanovne člane pa znaša deset dolarjev enkrat za vselej. Imajo iste privilegije, kakor podporni člani.

Istočasno vabimo vse tiste, ki imajo veselje do petja in ki so pevci, da pristopijo kot aktivni člani h Glasbeni Matici.

Vaje se vrše vsak četrtek ob 8. uri zvečer v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. soba št. 2. Pevci in pevke so prosti članarine.

Le na podlagi skupnega delovanja za slovensko pesem in petje nam bo mogoče ustvariti veliko glasbeno institucijo, ki bo nam in naši mladini v ponos in praktično uveljavljanje. Apelliramo tudi na naše podporne organizacije, da bi gmotno podprle umetniško stremljenje Glasbene Matice, kakor tudi na naše (Dolge na 3. str.)

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

USTANOVLJENA 1908

INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL. Telefon: FULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa. RUDOLPH LISCH, 1. podpredsednik, 716 E. 99 St., Cleveland, O. JOHN RUGEL, 2. podpredsednik, 900 N. Clinton St., Gillespie, Ill. FRANK PUTZEL, 3. podpredsednik, 2120 Spruce St., Butte, Mont. WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill. STANLEY M. TISOL, pomožni tajnik, 245-47 W. 103rd St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O. JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa. JOHN MAREN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio LOUIS ZNIDARSICH, 938 North Ketcham St., Indianapolis, Ind. IGNAC GROZNIK, R. D. 2, Box 79, Johnstown, Pa.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

Dr. Ivan Lah:

DAN BITKE

(Odlomek iz "Druge knjige spominov" pred par leti umrlega slovenskega pisatelja.)

(Nadaljevanje)

Prišli smo do ograje. "Hi- nuber und vorwärts!" Cez in na- prej! Da! In v toči krogel. Pla- nil sem čez ograjo in padel na drugo stran med trsje. O to trsje, polno lepega, zlatega grozdja!... Dvoje ljudi je vzkliknilo. Ozrl sem se in videl v bližini čevljarčka, ki se je zvijal. Prestreljen je bil skozi trebuh. Jokal je kot otrok. "Naprej, naprej!"

letel drevo, kjer je bilo opazo- vališče. A tam ni bilo nikogar. Za opazovališčem je bil gozd in tam okrog so bile utrdbe. Preden pridemo mi v dolino... "Prvi dve vrsti sta že ujeti," je klical nekdo med trsem. Med- tem se je naenkrat pojavil po- ročnik.

"Mir nach!" Za menoj!

Zavil je za grmovjem na levo stran in vrsta mu je sledila.

To je bil odločen trenutek. Ne vem več, kako se je zgodilo. Po zraku je prifrčala velika granata in se zarila v zemljo ne daleč od mene. Obletel me je puh, zakril me je prah. Nisem sledil vrsti. Morebiti sem bil omamljen, mogoče pa se mi je samo zdelo, kajti v tem peklens- kem ognju se je človek komaj zavedal, da še živi. Vrgel sem se proti mestu, ki ga je razrila granata, in se oprjel debele smokve, katere deblo je bilo pretrgano. Naredil sem vse čudno utihnilo — vojakov ni bilo več. "Samo če ni zapazil poročnik, da sem se mu izgubil!" "Granatna luknja bi za vsak

primer lahko pričala, da me je omamlil puh."

Obležal sem za smokvo in opazoval položaj. Še nekaj zme- denih vojakov je švignilo skozi trsje, čuli so se žvižgi, vzkliki, povelja — a sredi toče krogel in neprestanega grmenja se je zdejo, da vlada po vsem vino- gradu grozna zmeda, in zahva- lil sem Boga, da sem se rešil izpred oči nemškega poročnika.

(Dalje prihodno sredo)

Evrope kot je bila ni več — kaj se bo dvignilo iz nje- nih razvalin?

(Dalje s 1. str.)

tip demokracije se je izživel. Neka nova stvar, mogočna in uničujoča kot francoska revolu- cija, danes poplavlja Evropo in njen konec še ni na vidiku.

Isto stanje kot je obstajalo v Franciji obstoji v veliki meri tudi v Angliji. V trenutku, ko so Hitlerjevi tanki hrumeli pre- ko holandske in belgijske meje, se je poizkusilo z brezupno krv- no transfuzijo, v nadi, da bo dala lenemu srčenemu utripu britskih vladarjev novega živ- ljenja in upanja. Ampak delavski voditelji, ki so bili poklicani k vladi — Bevan, Morrison, Atleji in Greenwoodi — so bili isti možje, ki so komaj eno leto prej glasovali proti kreditu za ojačenje zračnih sil in armade.

Kaj naj vpriči vsega tega stori Amerika?

Moje mnenje je, da Ameriki ni mogoče zlepti skupaj raz- bitih kosov stare Evrope. Kdaj v bodočnosti nam bo morda mo- goče pomagati pri gradnji nove in boljše Evrope, ampak danes ni čas za to.

Naša prva briga bodi, da sa- me sebe naredimo močne. Vzpo- redno z gradnjo mogočnih boj- nih brodivjev, armad in zračnih sil moramo postati militarna demokracija. Vojaška sila, za katero ne stoji sila in moč ljud- stva, ki strastno veruje v pro- stost in pravo svobodo, je le polovična sila.

Bolj temne slike o bodočnosti Evrope kot gornja si ni mogoče misliti. Mnogo povedanega je trpka resnica. Stara Evropa je mrtva in ni čudodelnika, ki bi ji mogel vdihniti iskro življe- nja.

Ampak stara Evropa, kakor je bila navidezno trohnela in

gnila, poseda vendar tudi vred- note, ki ne morejo kar tako iz- giniti. Ljudstva v Evropi kot drugod so zdrava, gnili je le sistem, v katerega so bili na- rodi upreženi. Hitlerizem s svo- jimi barbarskimi kulturnimi na- zori je bil morda neizogiben kot uničevalec, ni pa s tem še do- kazano, da se more taka filozof- ija dalj časa vzdržati. Mase na- roda so bile osleparjene od stra- ni starih vladarjev Evrope, amp- kaj vladarji, ki so trenutno na krmilu, jim ne morejo nuditi drugega kot nova slepila in va- ranja. Življenja in svobode v nacijsko-fašističnem evangeliju ni. Evropa se bo zopet dvignila iz razvalin, in iz korenin njene kulture, katere tudi Hitler ne more uničiti, bodo pognale zdra- ve rasti, ki bodo zadušile bo- hotni plevel novodobne tiranije.

Prezreti ni mogoče Rusije, ki je poleg Amerike v mnogih ozi- rih najmlajša velika sila na sve- tu. Nikakih pretiranih iluzij ni- mamo glede Rusije in njenih vladarjev, ampak ne moremo si kaj, da ne bi upali, da vpliv Rusije pri prihajajoči preobraz- bi sveta bo na strani svobode in napredka, ne pa na strani suž- nosti in barbarstva.

Franciji je skopala grob domača reakcija

(Dalje s 1. str.)

vila, da so tam prvič videli te čudežne francoske tanke, kate- rih so se seveda navdušeno po- lastili ter jih rabili proti umi- kajočim se francoskim četam.

Kdo so bili voditelji pete kolone

Bivši premijer Laval, prijatelj Mussolinija, in Bonnet, vnanji minister za časa mona- kovske konference, nista samo ves čas vojne odkrito kazala simpatije za Nemce, temveč na svojo stran sta dobila tudi mn- o generalov. Vlada premijera Raynauda je bila vsled tega skoro brez moči. Laval je še do- bil nagrado za svojo izdajalsko delo. On je pravi vodja "korpora- tivne države," ki se sedaj snu- je v Franciji pod Hitlerjevim nadzorstvom.

Stari maršal Petain, ki je ti- tularni načelnik vlade, ki je podpisala premirje s Hitlerjem, je bil med voditelji Cagoulard- ova. Je tudi znan kot velik pri- jatelj Frankovega fašističnega režima v Španiji.

Propaganda proti Angležem v armadi

Odnosaji med francoskimi in angleškimi vojaki so bili tako slabi, da slabši skoro niso mo- gli biti, pravi Heinz Pol. Fran- coskim vojakom je bilo ukaza-

no, da ne salutirajo angleškim oficirjem. Angleška komanda v Franciji je bila v stanu kupiti le živeže najslabše vrste, ki so ga končno morali dobivati od doma, če niso hoteli stradati.

Dokler je bil gen. Gamelin v poveljstvu, se je sicer trudil, da bi zadržal propagando proti Angležem v armadi, ampak je bil brez uspeha. Njegov nasled- nik gen. Weygand je bil stru- peno proti-angleški.

Reakcija ni hotela zmagati

Pred par dnevi je dospel v New York neki Amerikaneec, ki je 15 let živel v Franciji. Čas- nikarju Wm. L. White-u je po- vedal, da francoski bogatini in reakcionarji faktično niso ho- teli, da bi Francija zmagała. Ko je izbruhnila vojna, se je začel intenziven lov na komuniste, medtem ko se znanih fašistov ni samo nihče dotaknil, temveč po- verjena so jim bila visoka mesta pri vladi in v armadi in so končno imeli deželo v popolni oblasti.

Odklonjen prostovoljec

Ko so Nemci vdrl v Holand- sko, je neki njegov prijatelj, tu- di Amerikaneec, ki je že deset let živel v Franciji, navdušeno hitel k županu manjšega mesta, kjer je bival ter se javil za pro- stovoljca. Župan, preplašen majhen možič in zagrizen re- akcionar, ga je enostavno odk- lonil. Rekel je, da ako bi Fran- cija zmagała v tej vojni, bi to ne pomenilo nič drugega kot da bi prišlo na vlado vse polno so- cialistov in delavskih vodite- ljev, posledice česar bi bila, da bi v Franciji zavladal boljševizem. Gre naj torej nazaj v Ameriko, je svetoval župan Amerikancu, in se briga za svoje posle, Francijo pa naj pusti pri miru.

Dopisi članstva

(Dalje iz 2. str.)

Jednote in Zveze, na kulturna društva in na posameznike.

Za jesenski program priprav- ljamo dve prireditvi. Prva bo 8. septembra zvečer, druga pa 3. novembra popoldne. Pri prvi predstavi se bodo izvajale na- rodne in umetne pesmi, ter ne- kaj zborov iz oper v koncertni obliki, pri drugi prireditvi pa bo Glasbena Matica podala Satt- dornjer oratorij. Ta oratorij se bo prvič izvajal v Ameriki.

Torej na delo za napredek slo- venske pesni in slovenskega petja.

BALKANS FLASH

(Continued from page 4)

hands of the ladies of Lodge 100 who came thru with the flying colors proclaiming them ladies' champions.

So, again, we can say for the benefit of all those who so- journed, another enjoyable day was well spent, and, as already stated, our sincere compliments to the committee for the won- derful way this affair was sponsored.

With Cupid just about ready to close this year's bridal month inventory, he finally decided to direct his unerring marksmanship of love darts upon one of our outstanding Balkan mem- bers, namely, Adolph Yersin and his lady friend, Mary Bernik. And thus I am glad to report that this beloved couple strolled down that bridal lane on the day of June 30, 1940, fulfilling the nuptial ceremony as de- creed by the laws of matrimony.

On this same day, I also re- ceived word that our Balkan ex-member Joseph Maley of Au- burn, Ill., and his lady friend have taken that decisive step, and exchanged their vows to the bonds of matrimony.

N. Y. World's Fair Announces Names of American Com- mon Wall of Honor

(Continued from page 4)

The names of those who

brought America's science to its high level occupy several panels. Some of the names are: Hideyo Noguchi, Japan; Wm. Osler, England; Charles P. Steinmetz, Germany; Albert A. Michaelson, Poland; Albert Einstein, Germany; John Eric- son, Sweden; Ales Hrdlicka, Czechoslovakia; Dr. Leo. H. Baekeland, Belgium; George Washington Carver, Negro.

In the world of the theatre, the same diversity exists: Frank Capra, Italy; Claudette Colbert, France; Edward G. Robinson, Roumania; Jean Her- sholt, Denmark; Paul Muni, Austria; Charles Chaplin, Eng- land; Walter Huston, Canada.

Many of the visitors at the American Common ask why the name of Sibelius was omitted. The answer to this and many other questions of this type is that the persons referred to are usually not citizens of this

In behalf of the Balkan's, and myself, I wish to convey my sincere congratulations, to both couples, wishing them the best of good luck and happiness thruout their life-long endeav- or.

In conclusion, I wish to take this opportunity to announce and urge all Balkan members and their friends to attend Bal- kan Juniors, Vrtec 33, Ice Cream Social at Stampfel's Garden, 1120 W. Washington St. on Saturday night July 20, 1940. Ice cream and cake or cookies served for the minors, other re- freshments for adults.

John Maren

Nurse (in insane asylum): "There's a man outside who wants to know if we have lost any male inmates."

Doctor: "Why?" Nurse: "He says some one has run off with his wife."

VLOGE v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebnne in družtvene vloge. Plačane obresti po 3% St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Avenue HEnd. 5670

Račun - SSPZ - Statement

Table with columns: Članski oddelek Adult Department, MAY, Vrste vplačani: Vrste Paid-In, Vrste prejeli: Vrste Received. Lists 41 rows of financial data.

Za Glasbeno Matico v Clevelandu, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Anton Šubelj pevski vodja

Da, presenečeni boste, koliko se da prihraniti, ako človek rabi javno transportacijo namesto da bi vozil avto in plačevalo parkanje. Vzemite ulično železnico, kamorkoli greste v prihodnjih par mesecih in boste videli, koliko boste prihranili. Prihranek bo prav prišel za počitnice.

THE THRIFTY WAY TO GO. WILLIAM RUS, gl. tajnik—Supreme Secretary. M. G. KUHEL, gl. blagajnik—Supreme Treas.

News and Views From Chicagoland

(Continued from page 4)

you like it... SSPZ members and friends are invited and welcome.

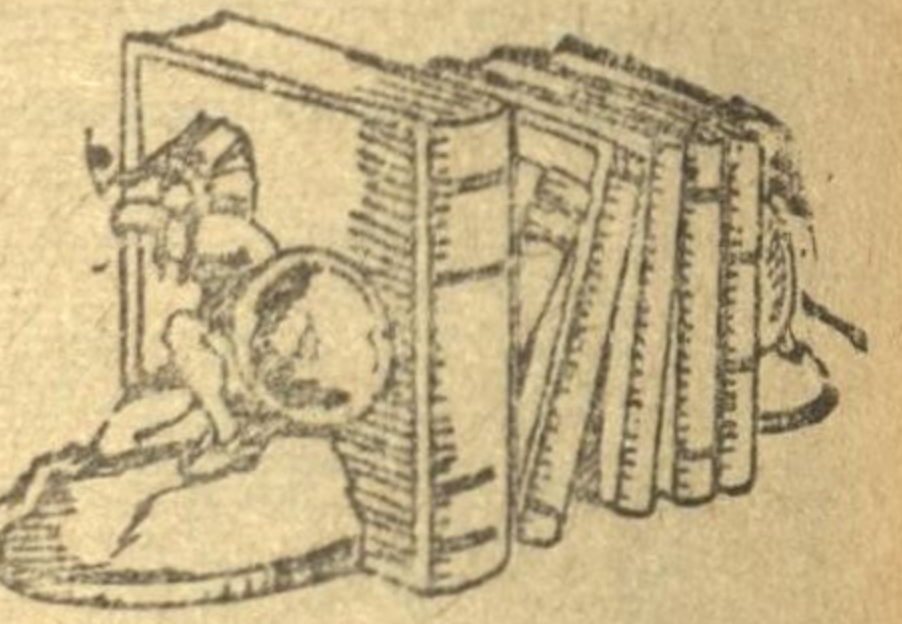
Passing through Chicago on their way home, after visiting relatives and friends in De Pue, Standard, Kankakee, and several other Illinois towns, "Uncle" Charlie Koman and his charming Frau, Rose, and Mr. and Mrs. Edward Blatnik, who accompanied them on the trip from Cleveland, stopped here long enough to look up a few more relatives and SSPZ friends... Was mighty glad to see them, even though they could afford to stay only a few hours in our company... Also, among weekend arrivals were Joseph Grills, Supreme Auditor, who motored heré with several friends from his home in Pennsylvania... From the little town of Mt. Olive came Andrew Maren, father of John Maren, who is expected will arrive here momentarily from Milwaukee... Death in the immediate family of a son-in-law brought the elder Maren to Chicago... While returning from a family picnic at Miller's Beach near Gary, Indiana, on the 4th of July, Mirko Kuhel, Supreme Treasurer, and his wife and children, narrowly escaped serious injury when, the car they were riding in, was side-swiped by another traveling at a high rate of speed and being recklessly driven... Had the force of the crash been more direct, the Kuhel car would have been shoved off the shoulder of the highway into a deep gully, but lucky for them, it came to a stop a foot or two from its edge... Outside of a bad shaking-up and a scare, no one was hurt and after an agreement was reached with the party, responsible for the accident, they proceeded homeward safely... In the party, following close behind at the time were the Tomes, Louise, Stanley and Caroline... Rose Tisol, who spent nearly all of last week vacationing at her sister's home in Decatur, returned home today. She was met at the station by the three "Musketees," whom we saw depart from Wally's a few hours ago, Stan, Joe and Frank... Vacationing this week are John Vranicar and family. Left for parts south of here and expect to be back on time for the Trail Blazer MOONLIGHT DANCE on the 13th... Don't say you weren't reminded. The MOONLIGHT DANCE this coming Saturday at GANO FARMERS HALL.

DO YOU KNOW THAT - SSPZ Has Nine Modern Plans of Life Insurance for Adults and Juveniles?

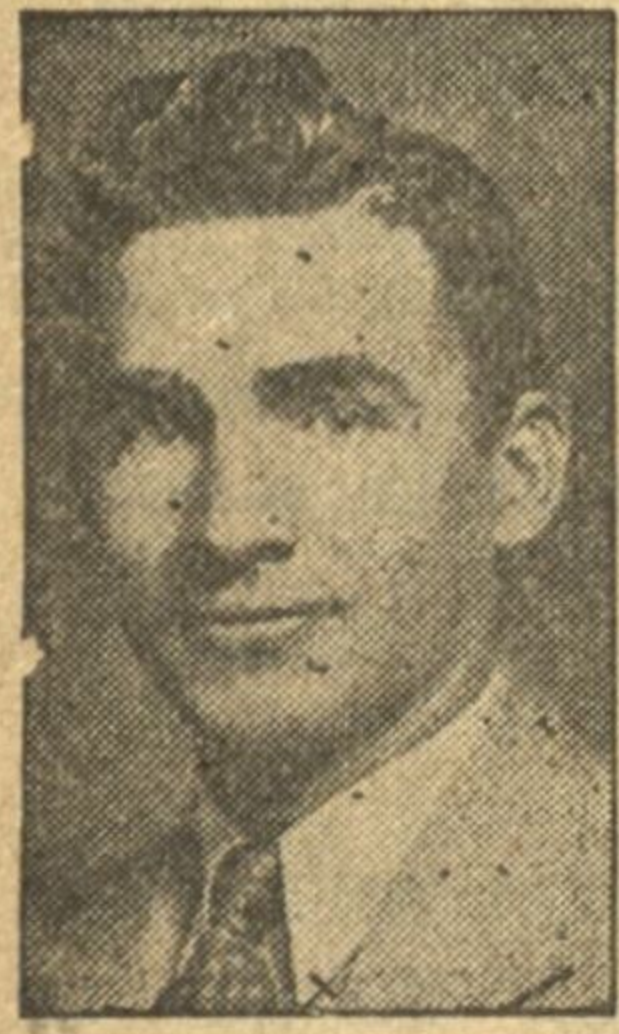
PROGRESS "NAPREDEK"

Fraternalism in Action The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

News and Views From Chicagoland

By Michael Vrhovnik

Our Chicago Lodges have lost no time in setting an example for other SSPZ communities in being the first to celebrate SSPZ DAY in 1940...

It was interesting to watch the balina competition between members of the Slovene and English-speaking Lodges. The spirit was entirely friendly and the enjoyment keenly felt by everyone.

It isn't often that an outdoor affair, whether sponsored by a Lodge or United-Lodges, is fortunate to have as capable service in the kitchen as we were able to present for Chicago's SSPZ DAY celebration.

The balina contests, particularly among the men teams, were, for the most part, close nip-and-tuck battles right down to the finish...

The TRAIL BLAZER LODGE will hold a MOONLIGHT DANCE at GANO FARMERS HALL this coming SATURDAY NIGHT...

(Continued on page 3)

Victorian News

CHICAGO, Ill. — First of all I want to make a correction about the meeting. It will be held on July 11th at the Slovene Labor Center, 2301 S. Lawndale Ave.

It seems that the Victorians are having a wonderful time this summer. Andy O'bosla, Joe Potsch, George Rosol and John Kragl are fishing up at the Great Lake.

John Lasterni is vacationing in good old Taylor Springs, Ill. Charles Rak is vacationing in Nokomis, Ill.

Louis Macek, his wife Mary and their son Johnny are also vacationing in Nokomis and Taylorville, Ill.

Nancy Novak is going to go but just which way she doesn't know. But north is Nancy's spot.

Well here is the report on the SSPZ Balina Tournament. Victorians got washed up, but we will do better next time.

Rosy wishes that there would be more days of that kind; we sure had a wonderful time. But, Rosy, don't be so strong next time as to break your glasses.

Mike, how come you always like to take your picture with out-of-town girls? I couldn't help but notice it.

Here are more good times in store for us. On July 21 the singers from "Prešeren" will have their annual picnic at Kegl's Willow Springs.

On July 28, Pioneers' annual prize and juvenile picnic at Shutes Grove, Cermak and Desplaines. They come to our affairs, so it is no more than right to visit their picnics.

Victorians, what about some new members? Come let's get going.

As a final reminder—don't forget to return your tickets or money from the moonlight picnic. Also—meeting at Slovene Labor Center, 2301 S. Lawndale Ave., on July 1 at 8:00.

Fraternally yours, Mary E. Novak

Call to Picnic in Gowanda

GOWANDA, N. Y. — Quite busy lately, picking strawberries on the farm so I won't be able to write very much.

I'm writing this to let you all know that the SSPZ No. 211 lodge is holding a picnic at Mentley's Grove on July 14. Music will be by George Samson and there will be plenty of refreshments and drinks for everyone and the admission is only ten cents.

So here's hoping I will see everyone at this picnic and don't forget to come as this may be the only Slovenian picnic of the year.

Violet Widgay, Treas. Dawn Patrol, 148

Trail Blazers' Moon Light Dance

Chicago, Ill. — All Trail Blazers, their friends and the public in general are invited to attend the Trail Blazers' annual Moonlight Dance on Saturday, July 13, 1940, at Gano Farmer's Hall, located at 425 West 116th St., at 8:00 o'clock p. m.

Committee

Collinwood Chatter

By Valeria Artel

CLEVELAND-Collinwood, O. — The month of June whizzed by like nobody's business, so here we are again—only four days before our monthly Utopian meeting.

1. The Utopians' own outing, tentatively scheduled for Sunday, July 28, at Nelson Ledges (if you have any objections, bring them to the meeting—that's what it's there for); and

2. The Utopians' second barn dance at Glenridge on Saturday evening, August 10.

There now. Hope to see you Monday at the SDD on Waterloo. Remember?

Brother Fred Bashel has turned capitalist, and has been spending a two weeks vacation in the eastern part of the U. S.

Another unexpected visitor popped in last Sunday. This time it was a former Vrtec 72 prexy, and now, member of the Progressors — Frank Dolinar.

The Balkan ladies, in turn, fared much better in their encounters, defeating the Victorian lassies in two straight consecutive games but finally meeting their "Waterloo" at the

Balkan Flash

MILWAUKEE, Wis. — All Balkan members are requested to attend the next regular meeting still held at the same place, date and time. Among the important business to be discussed, the quarterly auditor's report will be read, and the question as to a prospective picnic and its location decided upon.

The younger group is especially urged to attend so that future arrangements for this coming year's bowling can be discussed and decided upon.

I am requested to report that a group of Balkan ladies attended the recent Victorians' Moonlight Picnic and wish to convey that a good time was had by all, and also express their gratitude to the Committee, also to the Vic's in general, for the sociable way they were treated.

The above stated also applies to the Federation Committee who have done such a splendid and successful job in sponsoring the SSPZ Day Celebration.

Yes, the Balkan balina participants were present (as you have no doubt already read in the last week's issue) but the fact is that fair lady Luck did not sojourn with us.

Our clash, between the Trail Blazers, 1st Team, and our man team proved to be really thrilling and interesting from the start to the very finish. Altho the Balkans lost two consecutive games, nevertheless, both teams were at par thruout each of the games until the final frames, when Ladi Tome, Trail Blazers balina ace, came thru with superb rolling to win the decisive points and laurels for his team.

The Balkan ladies, in turn, fared much better in their encounters, defeating the Victorian lassies in two straight consecutive games but finally meeting their "Waterloo" at the

CHICAGO BALINA TOURNAMENT SCORES Men's Division

Table with columns: Teams, Score by Games (1st, 2nd, 3rd). Rows include Trail Blazers (No. 1), Victorians (Scrubs), Roznik, Lodge No. 227, Lodge No. 100, Trail Blazers (No. 2), Balkans, Lodge No. 24, Lodge No. 19, Victorians (Dubs), Lodge No. 1, Lodge No. 19, Trail Blazers (No. 1), Rozniks, Lodge No. 227, Lodge No. 19, Roznik, Lodge No. 227, Trail Blazer, No. 2 team, forfeited to Rozniks in semi-finals.

CHICAGO BALINA TOURNAMENT SCORES

Table with columns: Teams, Score by Games (1st, 2nd, 3rd). Rows include Trail Blazers (No. 1), Victorians (Scrubs), Roznik, Lodge No. 227, Lodge No. 100, Trail Blazers (No. 2), Balkans, Lodge No. 24, Lodge No. 19, Victorians (Dubs), Lodge No. 1, Lodge No. 19, Trail Blazers (No. 1), Rozniks, Lodge No. 227, Lodge No. 19, Roznik, Lodge No. 227, Trail Blazer, No. 2 team, forfeited to Rozniks in semi-finals.

SPARTANS' MEETING

The regular meeting of Spartans, 198 will be held Thursday, July 18 and not Sunday, July 14. Every member is asked to attend, for discussion of the outing which is to be held Sunday, July 21 will be the main topic. More about this outing will be reported in next edition of NapredeK.

UTOLIANS' MEETING

CLEVELAND, O. — The regular monthly meeting of Lodge Utopians will be held on Monday, July 15, at 8 p. m. in the library of Slovene Workmen's Home. All members are urged to attend.

NOTICE TO SPARTAN BALL PLAYERS

CLEVELAND, O. — All Spartan ball players are requested to meet at Cavalier Cafe, 6507 St. Clair Ave., Thursday evening (tonight) at 6:30 p. m., or if impossible to attend, get in contact with Stan Zagar at 9306 Parmalee or call LI-3837. Also uniforms will be distributed to

N. Y. World's Fair Announces Names On American Common Wall of Honor

Louis Adamic, Michael Pupin, Milivoj Stoyan Stanoyevich and Nikola Tesla are among the American of Yugoslav descent chosen for the American Common Wall of Honor at the New York World's Fair, according to a joint announcement made today by Harvey W. Anderson, Director of the American Common and Edward J. Condon, assistant to the President of Sears, Roebuck and Co., donors of the Common to the Fair.

This Wall, which surrounds the Common, carries the names of great foreign-born Americans of 59 nationality groups. The considerations in the choice of the persons to be honored were: contribution to America in an important field, foreign birth and subsequent American citizenship.

Louis Adamic was selected because of his contribution in the field of Literature; Michael Pupin, Science; Milivoj Stoyan Stanoyevich, Education; and Nikola Tesla, Science.

A large staff studied the names and records of over 50,000 persons in order to arrive at the 650 final selections. Every conceivable source of data was checked to determine country of birth, nationality of parents, American citizenship, and contribution to this country.

In the months during which this search went on, the listing was first narrowed to 5,000—then to 1,500. This latter preliminary selection, in which many foreign-language newspapers throughout the country aided through polling their readers, was then passed on to boards of colleges, professional societies, research directors, heads of foundations, national magazines and newspapers.

While there were many persons whose names might well have been included, limitations of space necessitated choosing only those of greatest prominence.

This study, dedicated to the search for the builders of America, developed many interesting sidelights. It was found, for instance, that men of many nationality groups helped build our national capital city of Washington. Among these were Pierre L'Enfant, a Frenchman; James Hoban and George Hadfield, natives of Ireland; John Haviland, an Englishman. The Dome of the Capitol has murals by Constantine Brumidi, an Italian-Greek.

Among the names chosen for the Artists' Wall are Augustus Saint-Gaudens, Ireland; Duncan Phyle, Scotland; Joseph Keppler, Austria and Thomas Nast (the Caricaturist of whom Lincoln once said, "He is the best recruiting sergeant I have"), Germany. In Business and Industry we find such names as William S. Knudsen, of General Motors Corporation and a member of the American Common National Committee, who was born in Denmark; Igor Sikorsky, Russia; Alexander Graham Bell, Scotland; and Torikild Reiber, Norway.

In education, there are John Harvard, a native of England; Booker T. Washington, the

great negro educator; Angelo Patri of Italy and Thomas Hunter of Ireland. The Government roll includes Albert Gallatin, a Swiss; Alexander Hamilton, Scotland; Haym Salomon, Portugal; Carl Schurz and Henry Morgenthau, Sr., both from Germany.

In the Humanities, there are Felix Adler, Germany; Jacob Riis, Denmark; Sophie Irene Loeb, Russia; Samuel Compers, England. The selections from the important field of Journalism contain such names as James Gordon Bennett, Scotland; Joseph Pulitzer, Hungary; Henry M. Stanley, Wales; Edward Bok, the Netherlands. A few of the names on the Law panel are Felix Frankfurter, Austria; Judah Benjamin, Portugal; Ferdinand Pecora, Italy; George Sutherland, England; and Samuel S. Leibowitz, Romania.

The field of Music is particularly rich in Americans of foreign birth. Choosing at random, we find John McCormack, Ireland; Ernestine Schumann-Heink, Austria; Paul Robeson, Negro; Sergei Rachmaninoff, Russia; Percy Grainger, Australia; Alma Gluck, Roumania; and Lucrezia Bori of Spain.

In Literature there is a similar spread: Hendrik Willem Van Loon, Netherlands; Lin Yutang, China; Louis Adamic, Yugoslavia; Maurice Hindus, Russia; Thomas Mann, Germany. The Pioneers section, which includes both the explorers and settlers of this country contains such names as Jacques Marquette, France; William Penn, England; Hernando De Soto, Spain; Vilhalmur Stefansson, Canada.

America's religious life has been enriched by such immigrants as John Witherspoon, Scotland; John Cardinal Foley, Ireland; David de Sola Pool, Portugal; and Isaac M. Wise, Bohemia. In sports, the names of Joe Louis, Negro; Knute Rockne, Norway; and Robert Fitzsimmons, England are among those chosen.

(Continued on page 3)

Attention, All Chicago Lodges

CHICAGO, Ill. — The Trailblazers, Lodge No. 197, are going to hold a Moonlight Dance on Saturday, July 13 at Gano Farmer's Hall, 116th St. and Eggleston Ave., 425 W. 116th St.

There will be plenty of good music, good food and plenty of moonlight, we hope!

So, come out and have a roaring good time. Girls, bring your fellows, and fellows, bring your girls.

I'll be seeing you the 13th. The larger the crowd the more fun we will have. Katherine Zadnik, President